

Belastingdienst

Belasting en schenken **2014**

Krijgt u een schenking? Dan moet u misschien schenkbelasting betalen. Doet u een schenking? Dan kunt u die schenking mogelijk als gift van de belasting aftrekken. In deze brochure leest u meer over belasting en schenken.

1 Welke informatie vindt u in deze brochure?

In deze brochure leest u:

- wat een schenking is (hoofdstuk 2)
- waarmee u rekening moet houden als u een schenking doet (hoofdstuk 3)
- hoeveel schenkbelasting u moet betalen als u een schenking krijgt (hoofdstuk 4)
- hoe en wanneer u aangifte voor de schenkbelasting doet (hoofdstuk 5)

2 Wat is een schenking?

U ontvangt een schenking als u van iemand iets krijgt waardoor u rijker wordt en de ander armer. Een schenking wordt ook wel een gift genoemd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een gift aan een goed doel.

Een schenking bestaat meestal uit geld of goederen. Maar u kunt ook op een andere manier een schenking doen. U kunt bijvoorbeeld een huis onder de waarde in het economisch verkeer verkopen. Het verschil tussen de woz-waarde en de lagere verkoopprijs is dan de schenking. U kunt iemand ook een lening geven waarvoor hij minder dan 6% rente betaalt. Het verschil tussen een rente van 6% en de rente die hij betaalt, zien wij als schenking.

3 U doet een schenking

In dit hoofdstuk vindt u informatie over:

- schenkingen die u als ouder doet aan uw kind (3.1)
- schenkingen waarvoor u als schenker de schenkbelasting betaalt (3.2)
- schenkingen die gevolgen hebben voor de erfenis die u nalaat (3.3)
- schenkingen die u deed voordat u in de bijstand kwam (3.4)
- schenkingen die u mag aftrekken bij de inkomsten- of vennootschapsbelasting (3.5)

3.1 Schenkingen die u als ouder doet aan uw kind

U mag aan uw kinderen en pleegkinderen per jaar een bedrag belastingvrij schenken. In 2014 is dit bedrag € 5.229. Dit bedrag geldt per kind.

Let op!

De vrijstellingen voor schenkingen van ouders aan kinderen en pleegkinderen gelden voor u en uw partner samen. Ook als u gescheiden bent, worden schenkingen die u als ouder afzonderlijk doet, bij elkaar opgeteld.

Eenmalig verhoogde vrijstelling voor kinderen vanaf 18 tot 40 jaar

Is uw kind tussen de 18 en 40 jaar? Dan kunt u gebruik maken van de eenmalig verhoogde vrijstelling. U mag dan eenmalig een hoger bedrag belastingvrij schenken. U moet dit bedrag in 1 jaar schenken. In 2014 mag u in plaats van € 5.229 een bedrag van € 25.096 belastingvrij schenken. Deze regeling geldt ook voor kinderen die ouder zijn dan 40 jaar maar een partner hebben die jonger is dan 40 jaar.

In 4.4.1 vindt u een uitleg van het begrip ‘partner’.

Let op!

Als u een schenking doet waarbij uw kind gebruikmaakt van de eenmalig verhoogde vrijstelling, dan moet uw kind toch aangifte doen. Uw kind kan in de aangifte aangeven welke vrijstelling van toepassing is.

Vrijstelling voor financiering van een studie of woning

De eenmalig verhoogde vrijstelling voor kinderen van 18 tot 40 jaar kan verhoogd worden tot € 52.281. Dit kan als uw kind het geld gebruikt:

- om een dure studie te betalen
- om een eigen woning te verwerven of voor kosten voor de eigen woning die uw kind daarna heeft gemaakt

Vrijstelling voor financiering van een studie

Uw kind mag gebruikmaken van de eenmalig verhoogde vrijstelling van € 52.281 als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- De studie of opleiding kost ten minste € 20.000 per jaar, exclusief levensonderhoud.
- De schenking is vastgelegd in een notariële akte waarin staat:
 - voor welke studie of opleiding de schenking is bedoeld
 - het bedrag van de verwachte kosten van de studie of opleiding
 - een ontbindende voorwaarde dat de schenking vervalt als het bedrag niet binnen twee jaar na het jaar van de schenking is besteed aan de vermelde studie of opleiding
- U en uw kind kunnen schriftelijk aantonen dat de schenking daadwerkelijk door u en/of uw partner is betaald en door uw kind is gebruikt voor de opleiding of studie.

Let op!

De aanvullende vrijstelling geldt niet voor de aflossing van schulden die al zijn aangegaan voor de financiering van een buitengewoon dure studie of opleiding voordat u de schenking deed.

Vrijstelling voor het verwerven van een eigen woning of voor kosten die daarna zijn gemaakt

Uw kind mag gebruikmaken van de vrijstelling als uw kind het geld gebruikt voor:

- de kosten van het verwerven van een eigen woning
- de kosten van het aflossen van een eigenwoningschuld
- de kosten van het verbeteren en onderhouden van zijn eigen woning
- de afkoop van de erfpachtcanon bij een eigen woning met erfpacht
- het aflossen van de restschuld van de verkochte eigen woning

Wij gebruiken de term ‘eigen woning’ zoals die ook wordt gebruikt in de Wet inkomstenbelasting 2001. Een eigen woning is de woning waar uw kind zijn hoofdverblijf heeft. Maar ook een woning in aanbouw of een woning die wordt verbouwd, is een eigen woning. Uw kind moet dan wel uiterlijk in 2017 zelf in de woning gaan wonen, anders vervalt de vrijstelling.

Voorwaarden vrijstelling voor verwerving eigen woning

Uw kind mag gebruikmaken van de eenmalig verhoogde vrijstelling van € 52.281 als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- De schenking is overeengekomen onder de opschortende voorwaarde dat uw kind de schenking heeft gebruikt om een eigen woning te verwerven.
Dit is het moment waarop de akte van levering is getekend bij de notaris.
- U en uw kind kunnen schriftelijk aantonen dat de schenking daadwerkelijk door u en/of uw partner is betaald en door uw kind is gebruikt voor de kosten die hierboven worden genoemd.

Met ‘verwerven’ bedoelen wij dat uw kind eigenaar wordt van de woning. Dat is zo als uw kind (een deel van) de woning via de notaris koopt. Maar ook als uw kind (een deel van) de woning geschonken krijgt.

Voorwaarden vrijstelling aflossing eigenwoningschuld

Uw kind mag gebruikmaken van de eenmalig verhoogde vrijstelling van € 52.281 als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- De schenking is gedaan onder de opschortende voorwaarde dat uw kind de schenking heeft gebruikt om (een deel van) een eigenwoningschuld af te lossen.
- U en uw kind kunnen schriftelijk aantonen dat de schenking daadwerkelijk door u is betaald en door uw kind is gebruikt om (een deel van) de eigenwoningschuld af te lossen.

Voorwaarden vrijstelling voor kosten verbetering en onderhoud eigen woning

Uw kind mag gebruikmaken van de eenmalig verhoogde vrijstelling van € 52.281 als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- De schenking is vastgelegd in een overeenkomst, waarin de ontbindende voorwaarde is opgenomen dat uw kind de schenking in het jaar van de schenking, of in de 2 jaar daarna gebruikt voor de kosten van verbetering of onderhoud van zijn eigen woning
- U en uw kind kunnen schriftelijk aantonen dat de schenking daadwerkelijk door u en/of uw partner is betaald en door uw kind is gebruikt voor kosten van verbetering of onderhoud van zijn eigen woning.

Voorwaarden vrijstelling afkoop erfpachtcanon eigen woning

Uw kind mag gebruikmaken van de eenmalig verhoogde vrijstelling van € 52.281 als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- De schenking is gedaan onder de opschortende voorwaarde is dat uw kind de schenking gebruikt om een recht van erfpacht, opstal of beklemming voor de eigen woning af te kopen.
- U en uw kind kunnen schriftelijk aantonen dat de schenking daadwerkelijk door u en/of uw partner is betaald en door uw kind is gebruikt om een recht van erfpacht, opstal of beklemming voor de eigen woning af te kopen.

Voorwaarden vrijstelling restschuld verkochte eigen woning

Uw kind mag gebruikmaken van de eenmalig verhoogde vrijstelling van € 52.281 als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- De schenking is gedaan op of na 29 oktober 2012.
- De schenking is gedaan onder de opschortende voorwaarde dat uw kind met het hele bedrag zijn restschuld van de verkochte eigen woning, of een deel van die restschuld, aflost.

Wat is een restschuld eigen woning?

U hebt een restschuld voor uw eigen woning als uw eigenwoningschuld hoger is dan de verkoopprijs van de woning, na aftrek van de verkoopkosten. De eigenwoningschuld is het bedrag waarover u hypotheekrente mocht aftrekken.

Splitsen van vrijstelling voor eigen woning

Maakt u gebruik van de eenmalig verhoogde vrijstelling van € 52.281? Dan kunt u het vrijgestelde bedrag in één jaar ook splitsen in € 25.096 gewone vrijstelling en € 27.187 vrijstelling voor de eigen woning.

Aanvullende vrijstelling voor de aankoop van een eigen woning

Heeft uw kind in 2009 of eerder al gebruikgemaakt van de eenmalig verhoogde vrijstelling? En is uw kind of zijn partner nu nog geen 40 jaar? Dan kunt u gebruikmaken van de aanvullende vrijstelling van € 27.187 voor het verwerven van een eigen woning of voor kosten die daarna zijn gemaakt. Voor deze vrijstelling gelden dezelfde voorwaarden als bij de eenmalig verhoogde vrijstelling van de eigen woning (Zie 3.1 Eenmalig verhoogde vrijstelling voor kinderen vanaf 18 tot 40 jaar). Als uw kind gebruikmaakt van de aanvullende vrijstelling, blijft het recht op de normale vrijstelling van € 5.229 bestaan.

3.2 De schenker betaalt de schenkbelasting

U kunt ervoor kiezen om als schenker de schenkbelasting te betalen. U betaalt meer schenkbelasting dan de ontvanger zou moeten betalen. Dit komt omdat wij het betalen van de schenkbelasting ook zien als een schenking. Het bedrag van de schenking wordt daardoor hoger. Als u de schenkbelasting betaalt, zeggen wij dat de schenker ‘netto’ of ‘vrij van recht’ schenkt. De aanslag schenkbelasting komt wel op naam te staan van de ontvanger.

3.3 Schenkingen die gevolgen hebben voor uw erfenis

Schenkingen die u doet tijdens uw leven, kunnen gevolgen hebben voor de erfenis die u nalaat. Als u komt te overlijden binnen 180 dagen nadat u een schenking hebt gedaan, dan zien wij deze schenking als onderdeel van uw erfenis. De schenking wordt opgeteld bij de erfenis van de ontvanger. Die betaalt dan erfbelasting over het totale bedrag van de erfenis en de schenking. Komt de schenking boven de jaarlijkse vrijstelling uit? Dan moet u eerst aangifte schenkbelasting doen. Wij verrekenen de schenkbelasting met de erfbelasting.

Uitzonderingen

Schenkingen die u binnen 180 dagen voor uw overlijden doet, worden niet bij uw erfenis opgeteld als:

- het een schenking is aan uw kind en er bij schenking een beroep is gedaan op de eenmalig verhoogde vrijstelling (3.1)
- de schenkbelasting is kwijtgescholden doordat de ontvanger een beroep heeft gedaan op de hardheidsclausule
- degene die de schenking krijgt, inkomstenbelasting over de schenking betaalt (4.2.7)
- de schenking is gedaan vanwege een morele verplichting (4.2.8)
- schenkingen waarop de tijdelijk verruimde vrijstelling van € 100.000 is toegepast (4.1.2).

3.4 Schenkingen en de bijstand

Ontvangt u een bijstandsuitkering? En hebt u in de vijf jaar voordat u in de bijstand terechtkwam een schenking gedaan? Dan mag de sociale dienst deze schenking terughalen bij degene die van u de schenking kreeg. De sociale dienst doet dit alleen als u op het moment dat u de schenking deed, kon weten dat u in de bijstand terecht zou komen.

Als degene die de schenking kreeg deze moet teruggeven, dan kan hij de schenkbelasting aan ons terugvragen.

3.5 Schenkingen die u mag aftrekken bij de inkomsten- of vennootschapsbelasting

In sommige gevallen mag u schenkingen (giften) aftrekken in uw aangifte inkomsten- of vennootschapsbelasting. Meer informatie hierover vindt u op www.belastingdienst.nl/giften.

4 U krijgt een schenking

Krijgt u een schenking? Dan moet u misschien schenkbelasting betalen. Voor de schenkbelasting gelden vrijstellingen. Dat wil zeggen dat u pas schenkbelasting hoeft te betalen als de waarde van de schenking hoger is dan een bepaald bedrag. Ook zijn er bijzondere situaties waarin u geen schenkbelasting hoeft te betalen.

In dit hoofdstuk leest u:

- voor welke vrijstelling(en) u in aanmerking komt (4.1)
- in welke bijzondere situaties u geen schenkbelasting hoeft te betalen (4.2)
- hoe u de waarde bepaalt van de schenking die u krijgt (4.3)
- hoe u kunt uitrekenen hoeveel schenkbelasting u moet betalen (4.4)

4.1 Vrijstellingen voor de schenkbelasting

Een vrijstelling betekent dat u pas schenkbelasting betaalt als de waarde van de schenking hoger is dan een bepaald bedrag (het bedrag van de vrijstelling).

Voor de schenkbelasting zijn er vier vrijstellingen:

- de algemene vrijstelling (4.1.1)
- de vrijstelling voor een schenking van ouders aan hun kinderen (3.1)
- de eenmalig verhoogde vrijstelling voor een schenking van ouders aan hun kinderen (3.1)
- De tijdelijk verruimde vrijstelling tot maximaal € 100.000 voor de eigen woning (4.1.2)

4.1.1 Algemene vrijstelling

De algemene vrijstelling is € 2.092. Heeft u een partner (een uitleg van het begrip partner vindt u in 4.4.1) dan geldt de algemene vrijstelling voor u en uw partner.

Een vrijstelling geldt per schenker. Schenkingen die u in één jaar krijgt van verschillende mensen, hoeft u niet bij elkaar op te tellen. Op deze regel zijn twee uitzonderingen. U moet schenkingen van verschillende schenkers wel bij elkaar optellen als:

- de schenkers elkaars partner zijn (een uitleg van het begrip ‘partner’ vindt u in 4.4.1)
- de schenkers uw ouders zijn, ook als ze gescheiden zijn

Krijgt u, al of niet samen met uw partner, in één jaar meer schenkingen van dezelfde persoon? Dan moet u die schenkingen bij elkaar optellen. Komen die schenkingen in totaal boven de € 2.092 uit, dan moet u schenkbelasting betalen over het bedrag boven de € 2.092.

4.1.2 Tijdelijk verruimde vrijstelling van € 100.000

Vanaf 1 oktober 2013 mag iedereen van een familielid of van een derde een schenking ontvangen van maximaal € 100.000. Dit bedrag is belastingvrij. Als u het geld maar gebruikt om:

- een eigen woning te verwerven
- de eigenwoningschuld af te lossen
- de eigen woning te verbeteren en te onderhouden
- de erfpachtcanon van een eigen woning met erfpacht af te kopen
- de restschuld van de verkochte eigen woning af te lossen

Wij gebruiken de term ‘eigen woning’ zoals die wordt gebruikt in de Wet inkomstenbelasting 2001. Een eigen woning is de woning waar u uw hoofdverblijf hebt. Maar ook een woning in aanbouw of een leegstaande woning die wordt verbouwd, is een eigen woning. U moet dan wel uiterlijk in 2016 zelf in de woning gaan wonen, anders vervalt de vrijstelling.

Met ‘verwerven’ bedoelen wij dat u het eigendomsrecht krijgt van de woning. Dat is zo als u (een deel van) de woning koopt. Maar ook als u (een deel van) de woning geschonken krijgt.

Voorwaarden vrijstelling voor verwerving eigen woning

U mag gebruikmaken van de tijdelijk verruimde vrijstelling van € 100.000 als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- De schenking is gedaan onder de opschortende voorwaarde dat u de schenking heeft gebruikt voor het verwerven van een eigen woning.
Dit betekent dat er pas sprake is van een schenking, op het moment dat de akte van levering is getekend bij de notaris.
- U en de schenker kunnen schriftelijk aantonen dat de schenking daadwerkelijk door de schenker is betaald en door u is gebruikt voor het verwerven van een eigen woning.

Voorwaarden vrijstelling aflossing eigenwoningschuld

U mag gebruikmaken van de tijdelijk verruimde vrijstelling van € 100.000 als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- De schenking is gedaan onder de opschortende voorwaarde dat u de schenking gebruikt om (een deel van) een eigenwoningschuld af te lossen.
Dit betekent dat er pas sprake is van een schenking, op het moment dat de eigenwoningschuld is afgelost.
- U en de schenker kunnen schriftelijk aantonen dat de schenking daadwerkelijk door de schenker is betaald en door u is gebruikt om (een deel van) de eigenwoningschuld af te lossen.

Voorwaarden vrijstelling voor kosten verbetering en onderhoud eigen woning

U mag gebruikmaken van de tijdelijk verruimde vrijstelling van € 100.000 als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- De schenking is gedaan onder de ontbindende voorwaarde dat u de schenking in het jaar van de schenking, of in de 2 jaar daarna gebruikt voor de kosten van verbetering of onderhoud van uw eigen woning.
- U en de schenker kunnen schriftelijk aantonen dat de schenking daadwerkelijk door de schenker is betaald en door u is gebruikt voor kosten van verbetering of onderhoud van zijn eigen woning.

Voorwaarden vrijstelling afkoop erfpachtcanon eigen woning

U mag gebruikmaken van de tijdelijk verruimde vrijstelling van € 100.000 als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- De schenking is gedaan onder de opschortende voorwaarde dat u de schenking gebruikt om een recht van erfpacht, opstal of beklemming voor de eigen woning af te kopen.
Dit betekent dat er pas sprake is van een schenking, op het moment dat het recht is afgekocht.
- U en de schenker kunnen schriftelijk aantonen dat de schenking daadwerkelijk door de schenker is betaald en door u is gebruikt om een recht van erfpacht, opstal of beklemming af te kopen.

Voorwaarden vrijstelling restschuld verkochte eigen woning

U mag gebruikmaken van de tijdelijk verruimde vrijstelling van € 100.000 als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- De schenking is gedaan op of na 1 oktober 2013.
- De schenking is gedaan onder de opschortende voorwaarde dat u de schenking gebruikt om (een deel van) de restschuld van de verkochte eigen woning af te lossen.
Dit betekent dat er pas sprake is van een schenking, op het moment dat de restschuld van de verkochte eigen woning is afgelost. Het is niet van belang op welke datum de restschuld is ontstaan.
- U en de schenker kunnen schriftelijk aantonen dat de schenking daadwerkelijk door de schenker is betaald en door u is gebruikt om (een deel van) de restschuld af te lossen.

Wat is een restschuld eigen woning?

U hebt een restschuld voor uw eigen woning als uw eigenwoningschuld hoger is dan de verkoopprijs van de woning, na aftrek van de verkoopkosten. De eigenwoningschuld is het bedrag waarover u hypotheekrente mocht aftrekken.

Eerder gebruikgemaakt van eenmalig verhoogde vrijstelling

Als u in het verleden gebruik hebt gemaakt van een verhoogde vrijstelling, houden wij daar rekening mee. Het bedrag van de vrijstelling brengen wij in mindering op de € 100.000.

4.2 Bijzondere situaties waarin u geen schenkbelasting hoeft te betalen

U hoeft geen schenkbelasting te betalen als:

- u de schenking krijgt om dringende schulden af te lossen (4.2.1)
- de schenker niet in Nederland woont (4.2.2)
- de schenker de schenkbelasting betaalt (4.2.3)
- uw instelling een ANBI is (4.2.4)
- u een schenking krijgt van een ANBI (4.2.5)
- uw instelling een SBBI of een steunstichting SBBI is (4.2.6)
- u inkomstenbelasting over de schenking betaalt (4.2.7)
- u de schenking krijgt vanwege een morele verplichting (4.2.8)
- u de schenking gebruikt voor de eigen woning (4.1.2)

4.2.1 U krijgt de schenking om dringende schulden af te lossen

U betaalt geen schenkbelasting als u de schenking krijgt om dringende schulden af te lossen. Dringende schulden zijn schulden die u direct moet betalen. Denk bijvoorbeeld aan een huurschuld die u moet betalen om huisuitzetting te voorkomen. Het moet een schuld zijn die u zonder de schenking niet zou kunnen betalen, zelfs niet als u al uw bezittingen zou verkopen.

4.2.2 De schenker woont niet in Nederland

U betaalt geen schenkbelasting als degene van wie u de schenking krijgt, niet in Nederland woont op het moment dat hij u de schenking geeft.

Let op!

U moet wél schenkbelasting betalen als de schenker:

- een Nederlander is en nog geen tien jaar buiten Nederland woont
- een buitenlander is die in Nederland woonde en nog geen heel jaar uit Nederland weg is

4.2.3 De schenker betaalt de schenkbelasting

De schenker kan ook ‘netto’ schenken (‘vrij van recht’ schenken). De aanslag schenkbelasting komt wel op uw naam te staan, maar de schenker betaalt de schenkbelasting dan u zou moeten betalen. Dit komt omdat wij het betalen van de schenkbelasting ook weer zien als een schenking, waardoor het bedrag van de schenking hoger wordt.

4.2.4 Een algemeen nut beogende instelling (ANBI) krijgt een schenking

Algemeen nut beogende instellingen (ANBI's) betalen geen schenkbelasting over schenkingen die ze krijgen. Als een ANBI een schenking krijgt, hoeft die hierover geen aangifte te doen. Tenzij aan de schenking een voorwaarde is verbonden die niet past bij het doel dat de ANBI nastreeft.

Meer informatie vindt u op www.belastingdienst.nl/anbi.

4.2.5 Een algemeen nut beogende instelling (ANBI) doet een schenking

Als een ANBI een schenking doet aan een persoon of een instelling, dan hoeft deze ook geen schenkbelasting te betalen. De schenking moet dan wel worden gebruikt voor het doel dat de ANBI nastreeft.

Voorbeeld

De Dierenbescherming is een ANBI. De Dierenbescherming betaalt geen schenkbelasting over schenkingen die zij krijgt. Als de Dierenbescherming op haar beurt een schenking doet aan een dierenasiel, dan hoeft het dierenasiel ook geen schenkbelasting te betalen. Maar als de Dierenbescherming een auto cadeau doet aan een particulier, dan moet die particulier wel schenkbelasting betalen. De schenking van een auto past niet bij het doel van de Dierenbescherming en dient ook geen algemeen belang.

4.2.6 Een sociaal belang behartigende instelling (SBBI) of een steunstichting SBBI krijgt een schenking

Een sociaal belang behartigende instelling (SBBI) hoeft geen schenkbelasting te betalen over schenkingen die ze krijgt. Ook een stichting die als steunstichting SBBI is aangemerkt, is vrijgesteld van de schenkbelasting.

Let op!

Als een SBBI een schenking doet van meer dan € 2.092, moet de ontvanger schenkbelasting betalen, behalve als de ontvanger zelf een SBBI of een ANBI is.

Meer informatie over SBBI's en steunstichtingen SBBI vindt u op www.belastingdienst.nl.

4.2.7 U betaalt inkomstenbelasting over de schenking

Sommige schenkingen zien wij als inkomsten uit arbeid. Denk bijvoorbeeld aan schenkingen die u van uw werkgever krijgt. Over de waarde van zo'n schenking betaalt u inkomstenbelasting. U betaalt dan geen schenkbelasting.

4.2.8 U krijgt de schenking vanwege een morele verplichting

Soms doet iemand een schenking omdat hij zich hiertoe moreel verplicht voelt. Wettelijk is de schenker nergens toe verplicht, dus een rechter zou de schenker niet kunnen dwingen om de schenking te doen. Maar de schenker en de ontvanger vinden allebei dat de ontvanger recht heeft op de schenking. De wet noemt dit ‘het nakomen van een natuurlijke verbintenis’.

Als u een schenking krijgt vanwege een morele verplichting, hoeft u daarover geen schenkbelasting te betalen. Denkt u dat deze regel voor u van toepassing is? Dan moet u dit aangeven in uw aangifte schenkbelasting. Wij beoordelen dan of het inderdaad gaat om een schenking vanwege een morele verplichting.

Let op!

Een schenking vanwege een morele verplichting is altijd een uitzonderingsgeval. Ook de voorbeelden hieronder behandelen uitzonderingen. Niet bij iedere levensverzekering of echtscheiding is er sprake van het nakomen van een natuurlijke verbintenis.

Voorbeeld 1

Broer A sluit een levensverzekering af. Hij geeft aan de verzekeringsmaatschappij broer B op als begunstigde. Na het overlijden van broer A zou broer B dus een uitkering moeten ontvangen. Maar bij het opmaken van de polis wordt een fout gemaakt. Niet broer B, maar broer C wordt als begunstigde genoemd. Deze fout wordt pas ontdekt na het overlijden van broer A. Daardoor krijgt broer C de uitkering van de verzekering. Hij schenkt deze uitkering aan broer B, omdat hij weet dat broer A dit zo heeft bedoeld. Broer B hoeft geen schenkbelasting te betalen over deze schenking.

4.3 Hoe bepaalt u de waarde van een schenking?

Is de waarde van de schenking die u krijgt, hoger dan de vrijstelling die voor u geldt? En zijn de bijzondere situaties voor u niet van toepassing? Dan moet u schenkbelasting betalen.

U betaalt schenkbelasting over de waarde van de schenking. Meestal moet u daarvoor uitgaan van de waarde in het economisch verkeer op het moment van de schenking. Dit is het hoogste bedrag dat u bij een eventuele verkoop zou kunnen krijgen. Als u niet weet wat de waarde van een schenking is, kunt u deze laten taxeren. Hierna leest u hoe u de waarde van een schenking bepaalt.

4.3.1 U krijgt geld of een bankrekening

De waarde van de schenking is de waarde van het geld op het moment dat u het krijgt of de waarde van het bedrag dat op de bankrekening staat op het moment van de schenking.

4.3.2 U krijgt effecten

Effecten zijn aandelen, obligaties, winstbewijzen of opties. De waarde van effecten die zijn genoteerd aan de Euronexteffectenbeurs in Amsterdam, staat in de Officiële Prijscourant. Ga voor de waarde van deze effecten uit van de waarde van de slotkoers vóór de dag van de schenking. Uw bank kan u helpen uit te zoeken wat deze slotkoers was.

Voor effecten die niet in de Officiële Prijscourant staan, gaat u uit van de waarde in het economisch verkeer op de dag van de schenking.

4.3.3 U krijgt roerende zaken

Roerende zaken zijn bijvoorbeeld een schilderij, antiek, sieraden of een auto. De waarde van de schenking is gelijk aan de waarde van deze zaken in het economisch verkeer op het moment van de schenking.

4.3.4 U krijgt onroerende zaken

Onroerende zaken zijn bijvoorbeeld een stuk grond of een huis. Ook bij onroerende zaken is de waarde van de schenking gelijk aan de waarde in het economisch verkeer. Is de onroerende zaak in gebruik als woning, dan is de waarde van de schenking de woz-waarde 2014 met de peildatum 1 januari 2013. U mag er ook voor kiezen om de woz-waarde 2015 met als peildatum 1 januari 2014 te gebruiken. Deze waarde vindt u in de woz-beschikking 2015 van de gemeente. De woz-waarde geldt ook voor vakantiewoningen, garageboxen en parkeerplaatsen die horen bij de eigen woning.

Overdrachtsbelasting verrekenen met schenkbelasting

Als u eigenaar wordt van een onroerende zaak, zoals een huis, winkel of stuk grond, dan betaalt u overdrachtsbelasting. De overdrachtsbelasting voor woningen is 2% van de waarde in het economisch verkeer. Voor andere onroerende zaken is de overdrachtsbelasting 6%.

U kunt eigenaar worden van een onroerende zaak doordat u die geschenken krijgt. U betaalt dan niets voor de onroerende zaak. Het kan ook zijn dat u wel een bedrag betaalt, maar dat dit lager is dan de waarde in het economisch verkeer van de onroerende zaak. Of u koopt een onroerende zaak en een deel van de koopsom wordt u kwijtescholden. In deze gevallen moet u misschien zowel overdrachtsbelasting als schenkbelasting betalen.

Als u zowel overdrachtsbelasting als schenkbelasting betaalt, hebt u eerder al overdrachtsbelasting betaald over het bedrag waarover u nu schenkbelasting moet betalen. Wij verrekenen dan deze overdrachtsbelasting met de schenkbelasting. Hierdoor betaalt u minder schenkbelasting.

Voorbeeld

Een broer koopt een woonhuis aan zijn zus. Het woonhuis is € 300.000 waard, dit is gelijk aan de woz-waarde. De zus betaalt er € 250.000 voor. De zus krijgt daarmee een schenking van € 50.000. Over € 300.000 die het pand waard is, betaalt de zus 2% overdrachtsbelasting. Over de schenking betaalt zij schenkbelasting. Op de schenking is de algemene vrijstelling van € 2.092 van toepassing. De zus moet dus schenkbelasting betalen over (€ 50.000 - € 2.092 =) € 47.908. Over deze € 47.908 heeft zij al (2% x € 47.908 =) € 958 overdrachtsbelasting betaald. De zus betaalt schenkbelasting volgens tariefgroep II (zie 4.4.2). Zij zou dus schenkbelasting moeten betalen over (30% x € 47.908 =) € 14.372. Van dit bedrag trekken wij de € 958 overdrachtsbelasting af die zij al heeft betaald. Uiteindelijk moet de zus dus (€ 14.372 - € 958 =) € 13.414 betalen.

4.3.5 U krijgt een ander soort schenking

Een schenking hoeft geen tastbare zaak of geld te zijn. U kunt bijvoorbeeld ook het recht krijgen om een stuk grond te gebruiken of om in een woning te wonen. Iemand kan u ook geld lenen tegen een lager percentage dan 6%. Ook dat zijn schenkingen. De waarde van zo'n schenking is soms moeilijk te bepalen.

Op www.belastingdienst.nl zijn uitleg, tabellen en rekenvoorbeelden te vinden voor de berekening van de waarde van:

- blote eigendom
- periodieke uitkeringen
- verhuurde woningen
- vruchtgebruik

U kunt ook contact opnemen met de Belastingdienst via de Belastingtelefoon: 0800 - 0543.

4.3.6 U krijgt een schenking waaraan verplichtingen vastzitten

Soms zitten aan een schenking verplichtingen vast. Bijvoorbeeld als u een deel van de schenking aan een goed doel moet geven. Of als iemand u een huis schenkt op voorwaarde dat u de rest van de hypotheek aflost. U betaalt dan schenkbelasting over de nettowaarde van de schenking. De nettowaarde is wat u overhoudt nadat u aan alle verplichtingen hebt voldaan.

Voorbeeld

Iemand schenkt u een schilderij met een taxatiewaarde van € 50.000. Van de waarde van het schilderij moet u € 20.000 aan een goed doel geven. U krijgt dan eigenlijk (netto) een schenking van € 30.000. Over dat bedrag betaalt u schenkbelasting.

4.4 Hoe berekent u de schenkbelasting?

De tarieven voor de schenkbelasting lopen van 10% tot 40%. Het tarief dat u betaalt, hangt af van:

- de waarde van de schenking (4.3)
- uw relatie met degene van wie u de schenking krijgt

In 4.4.1 vindt u een uitleg van termen die wij in dit hoofdstuk gebruiken. Met deze uitleg kunt u vaststellen wat uw relatie met de schenker is.

In 4.4.2 vindt u tarieftabellen, waarmee u kunt berekenen hoeveel schenkbelasting u moet betalen.

U kunt ook de 'rekenhulp Schenkbelasting' gebruiken op www.belastingdienst.nl. Als u de waarde van de schenking en uw relatie met de schenker invult, ziet u hoeveel schenkbelasting u betaalt.

4.4.1 Gebruikte termen

In dit hoofdstuk komt u de volgende termen tegen:

Kinderen

Voor de schenkbelasting bent u ook een kind van de schenker als:

- u een kind bent van de partner van de schenker
- door de schenker als kind bent erkend
- u een geadopteerd kind bent van de schenker

Pleegkinderen

Voor de schenkbelasting bent u een pleegkind van de schenker als u vóór uw 21e verjaardag minimaal vijf jaar uitsluitend of nagenoeg uitsluitend door de schenker bent onderhouden en opgevoed. Bent u vóór uw 21e getrouwd? Dan moet u voor de huwelijksdatum minstens vijf jaar uitsluitend of nagenoeg uitsluitend door de schenker zijn onderhouden en opgevoed.

Partners

Voor de schenkbelasting bent u een partner van de schenker als u:

- met de schenker bent getrouwd en niet bent gescheiden van tafel en bed
- geregistreerd partner van de schenker bent
- ongetrouwd samenwoont met de schenker (zie de uitleg van het begrip 'samenwonenden')

Partners worden voor de berekening van schenkbelasting gezien als één persoon. Dat werkt twee kanten op:

- Als beide partners ieder een schenking doen, zien wij dat als schenkingen door één persoon. Wij tellen dan de schenkingen bij elkaar op
- Als beide partners een schenking krijgen, dan zien wij dit als een schenking aan één persoon. Dit heeft gevolgen voor de berekening van de hoogte van de schenkbelasting.

Let op!

Als de ene partner een schenking doet aan de andere partner, moet de ontvanger schenkbelasting betalen.

Samenwonenden

Als u niet getrouwd bent of een geregistreerd partnerschap hebt, bent u voor de schenkbelasting toch partners als u voldoet aan alle volgende voorwaarden:

- U hebt een door de notaris opgemaakt samenlevingscontract met een wederzijdse zorgverplichting.
- U bent allebei meerderjarig.
- U staat allebei **minimaal** twee jaar op hetzelfde adres ingeschreven in de basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente of een vergelijkbare administratie buiten Nederland.
- U bent geen bloedverwanten in de rechte lijn. Bloedverwanten in de rechte lijn zijn een vader en zijn dochter en een grootmoeder en haar kleinzoon.
- U mag maar met twee personen aan de voorwaarden hierboven voldoen. U kunt dus maar één partner hebben voor de schenkbelasting.

Voldoet u aan alle voorwaarden voor samenwonenden, maar hebt u geen notarieel samenlevingscontract? Dan bent u toch partner voor de schenkbelasting als u allebei minimaal 5 jaar op het zelfde adres staat ingeschreven.

Opname in een verzorgings- of verpleeghuis

Woonde u eerder samen, maar staat u niet meer op hetzelfde adres ingeschreven omdat uw partner is opgenomen in een verzorgings- of verpleeghuis? Als u voldoet aan alle overige voorwaarden voor samenwoners, kunt u toch partners voor de schenkbelasting blijven.

Verwanten

Verwanten zijn familie van elkaar. U kunt bloedverwant of aanverwant zijn:

- U bent een bloedverwant van de schenker als u gemeenschappelijke voorouders hebt.
- U bent een aanverwant van de schenker als u met een bloedverwant van de schenker bent getrouwd, een geregistreerd partnerschap hebt of samenwoont.

Voor de schenkbelasting behandelen wij bloedverwanten en aanverwanten hetzelfde.

Stel, u bent getrouwd met een kind van de schenker. Dan geldt u voor de schenkbelasting ook als een kind van de schenker.

Deze regeling gaat alleen op voor:

- echtgenoten, geregistreerd partners en samenwonenden zolang het huwelijk, geregistreerd partnerschap of het samenwonen duurt
- de overblijvende echtgenoot, geregistreerd partner of samenwonende als het huwelijk, geregistreerd partnerschap of samenwonen is geëindigd door het overlijden van de andere partner

Voorbeeld

Een getrouwde vrouw krijgt een schenking van haar schoonouders. Omdat zij getrouwd is met de zoon van de schenkers, betaalt zij de schenkbelasting volgens tariefgroep I voor schenkingen van ouders aan kinderen (zie 4.4.2). Als haar echtgenoot is overleden, en zij na het overlijden een schenking krijgt, is dit tarief ook van toepassing. Is het huwelijk door echtscheiding beëindigd, dan is zij voor de schenkbelasting geen aanverwant meer. In dit geval is tariefgroep II van toepassing (zie 4.4.2).

4.4.2 Tarieven schenkbelasting 2014

U kunt met de tarieftabellen berekenen hoeveel schenkbelasting u moet betalen. Deze bedragen worden ieder jaar aangepast.

Let op!

Er gelden bepaalde vrijstellingen voor de schenkbelasting (zie 4.1 *Vrijstellingen voor de schenkbelasting*). Met deze vrijstellingen is in de tabel geen rekening gehouden.

Gebruik de tabellen als volgt:

- 1 Zoek in de linkerkolom de tariefgroep die op u van toepassing is.
- 2 Zoek in de middelste kolom de waarde van de schenking.
- 3 In de rechterkolom vindt u het percentage dat u betaalt.

Tariefgroep	Waarde schenking	Schenkbelasting (%)
Tariefgroep I	Tussen € 0 en € 117.214	10%
– eigen kinderen/pleegkinderen	€ 117.214 en hoger	20%
– echtgenoot/geregistreerd partner		
– partners voor de schenkbelasting		
Tariefgroep Ia	Tussen € 0 en € 117.214	18%
– kleinkinderen en achterkleinkinderen	€ 117.214 en hoger	36%
Tariefgroep II	Tussen € 0 en € 117.214	30%
– overigen	€ 117.214 en hoger	40%

Voorbeeld 1

Een vader schenkt zijn 30-jarige zoon in één jaar € 62.000. In hun aangifte schenkbelasting doen vader en zoon een beroep op de eenmalig verhoogde vrijstelling voor schenkingen van ouders aan kinderen van € 25.096. Het deel van de schenking waarover belasting betaald moet worden is: € 62.000 - € 25.096 = € 36.904. Dit bedrag ligt tussen de € 0 en € 117.214. De zoon valt in tariefgroep I. Hij betaalt 10% schenkbelasting over € 36.904. Dat is € 3.690. Zonder de eenmalig verhoogde vrijstelling is de gewone vrijstelling voor schenkingen van ouders aan kinderen van toepassing. Die vrijstelling is € 5.229. De schenking komt dan op € 62.000 - € 5.229 = € 56.771. Dit bedrag ligt tussen € 0 en € 117.214. De zoon betaalt 10% schenkbelasting over € 56.771. Dat is € 5.677.

Voorbeeld 2

Een vader schenkt zijn 42-jarige zoon € 150.000. De zoon is ouder dan 40 jaar. Daarom kunnen ze geen eenmalig verhoogde vrijstelling vragen. Wel geldt de gewone vrijstelling voor schenkingen van ouders aan kinderen van € 5.229. Het bedrag waarover schenkbelasting betaald moet worden is dan € 144.771. Over de eerste € 117.214 betaalt de zoon 10%, dit is € 11.721. Over de rest, € 27.557, betaalt hij 20%, dat is € 5.511. In totaal betaalt de zoon dus € 17.232 schenkbelasting.

Voorbeeld 3

Iemand schenkt zijn broer een auto met een waarde van € 25.000. Hierbij geldt de algemene vrijstelling van € 2.092. De broer betaalt dus schenkbelasting over de rest: € 22.908. De waarde van de schenking ligt tussen € 0 en € 117.214. De broer valt in tariefgroep II. Daarom betaalt hij 30% schenkbelasting over € 22.908. Dat is € 6.872.

Voorbeeld 4

Een nicht krijgt van haar oom een schenking van € 125.000. De algemene vrijstelling is € 2.092. Daarom moet zij dus over € 122.908 schenkbelasting betalen. Ze valt in tariefgroep II. Over de eerste € 117.214 betaalt zij 30% schenkbelasting. Dat is € 35.164. Over de rest, € 5.694, betaalt zij 40%. Dat is € 2.277. In totaal betaalt de nicht dus € 37.441 schenkbelasting.

5 Schenkbelasting: aangifte doen en betalen

In dit hoofdstuk leest u:

- wie aangifte voor de schenkbelasting doet (5.1)
- wanneer u aangifte moet doen (5.2)
- hoe u aangifte doet (5.3)
- wanneer uw aangifte binnen moet zijn (5.4)
- wanneer u moet betalen (5.5)
- wat u kunt doen als u het niet eens bent met de aanslag (5.6)

5.1 Wie doet aangifte?

Degene die de schenking ontvangt moet aangifte schenkbelasting doen. Als de schenker de schenkbelasting betaalt doet hij aangifte schenkbelasting. Schenker en de ontvanger van de schenking kunnen ook samen aangifte doen op het formulier.

5.2 Wanneer doet u aangifte?

Hebt u een schenking gekregen? Dan doet u aangifte als:

- u het formulier *Aangifte schenkbelasting* van ons hebt ontvangen
- u, al of niet samen met uw partner, de schenking van uw ouder(s) hebt gekregen en de schenking hoger is dan € 5.229
- u, al of niet samen met uw partner, de schenking niet van uw ouder(s) hebt gekregen en de schenking hoger is dan € 2.092

Hebt u een schenking gedaan? Dan hoeft u alleen aangifte schenkbelasting te doen als u het formulier *Aangifte schenkbelasting* van ons hebt ontvangen.

5.3 Hoe doet u aangifte?

U doet aangifte met het formulier *Aangifte schenkbelasting*. Dit formulier kunt u downloaden op www.belastingdienst.nl of aanvragen bij de BelastingTelefoon (0800-0543).

Stuur uw aangifte naar: Belastingdienst/Kantoor 's-Hertogenbosch
Antwoordnummer 10815
5200 WB 's-Hertogenbosch

Let op!

Als blijkt dat een schenking meer waard is dan u opgeeft, dan kunnen wij u een hogere aanslag opleggen.

5.4 Wanneer moet uw aangifte bij ons binnen zijn?

Uw aangifte moet bij ons binnen zijn vóór 1 maart van het jaar dat volgt op het jaar waarin u de schenking kreeg of deed.

5.5 Wanneer moet u betalen?

U moet de aanslag betalen binnen zes weken nadat u de aanslag van ons ontvangt. Wilt u uitstel van betaling of een betalingsregeling? Neem dan contact op met het belastingkantoor dat op de aanslag staat vermeld.

5.6 Als u het niet eens bent met de aanslag

Als u het niet eens bent met de aanslag schenkbelasting, dan kunt u binnen zes weken bezwaar maken. Hoe en waar u dat moet doen, staat op de aanslag.

Bent u het niet eens met onze beslissing als u bezwaar hebt gemaakt? Dan kunt u in beroep gaan bij de rechtbank.

Meer informatie

Hebt u nog vragen? Kijk dan op www.belastingdienst.nl. Of bel de BelastingTelefoon: 0800-0543, bereikbaar op werkdagen van maandag tot en met donderdag van 8.00 uur tot 20.00 uur en op vrijdag van 8.00 uur tot 17.00 uur.

Dit is een uitgave van:
Belastingdienst

April 2014

